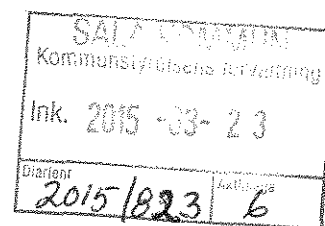

KOMMUNSTYRELSEN
Carola Gunnarsson

Svar på motion om att servera ekologisk frukt i förskolan

Erik Åberg (MP) inkom den 18 juni 2014 med rubricerad motion. Motionären föreslår att det bara ska serveras ekologisk frukt på förskolorna i Sala kommun.

Bildnings- och lärandenämnden, upphandlarfunktionen på ekonomikontoret och måltidschefen på tekniska kontoret har yttrat sig över motionen.

Upphandlingsfunktionen konstaterar att ur ett upphandlingsperspektiv finns det inga hinder att ställa krav på att levererad frukt är ekologisk. Det är den beställande verksamheten som ställer den typen av krav i en upphandling. Det är verksamheten som bedömer om den har resurser att bära den fördyring som kan bli följden. Det är också viktigt att ställda krav följs upp, annars riskerar kommunen att ställda krav inte följs men att priset – i de fall ekologisk frukt är dyrare än annan – ej sänks i motsvarande grad. För att stärka krav avseende ekologiskt odlad frukt kan en kommande övergripande policy i ämnet innefatta detta.

Kostenheten informerar om att enligt Livsmedelsverket sätts gränsvärden för tillåtna halter av bekämpningsmedel som får vara kvar i livsmedel till en betydligt lägre nivå än vad som skulle kunna innebära en risk för hälsan. Ämnen som lagras i kroppen, så kallade bioackumulerande, godkänns inte för användning inom EU. Det gör inte heller ämnen i bekämpningsmedel som kan ha en cancerframkallande, hormon- eller reproduktionsstörande effekt. Barn är dock mer känsliga för skadliga ämnen i livsmedel än vuxna, dels för att de äter mer i förhållande till sin kroppsvikt och nedbrytningen kan skilja sig från en vuxens, dels för att barnen utvecklas. När man sätter gränsvärden för rester av bekämpningsmedel tar man hänsyn till detta och gränsvärden sätts till en mycket låg nivå för att maten ska vara säker för alla konsumentgrupper. Därför är konventionellt odlad frukt säker för alla konsumentgrupper, även för små barn och gravida, trots att rester av bekämpningsmedel kan finnas kvar.

Att välja ekologiskt odlade livsmedel framför konventionellt odlade innebär att välja livsmedel som ökar den biologiska mångfalden, stimulerar kretsloppssystem och bidrar till en giftfri miljö. Det går inte att säga att ekologisk frukt generellt sett är nyttigare än konventionellt odlad, utan det är främst med tanke på miljön som det finns goda skäl att välja ekologiskt. Måltidsenhetens andel inköpta ekologiskt odlade livsmedel låg, när yttrandet skrevs, på cirka 27 procent. Av den

Kommunstyrelsen

inköpta frukten var 34 procent ekologiskt odlad och bananer toppade listan över ekologiska frukter.

Att enbart servera ekologisk frukt i Sala kommuns förskolor skulle leda till ekonomiska konsekvenser, eftersom ekologiskt odlade livsmedel ofta är dyrare än konventionellt odlade.

Att enbart servera ekologisk frukt skulle minska möjligheterna att köpa in konventionellt odlad frukt från lokala producenter samt välja frukt efter säsong. Eftersom efterfrågan av ekologisk frukt är större än tillgången hos leverantörerna kan även variationen av frukt komma att bli begränsad.

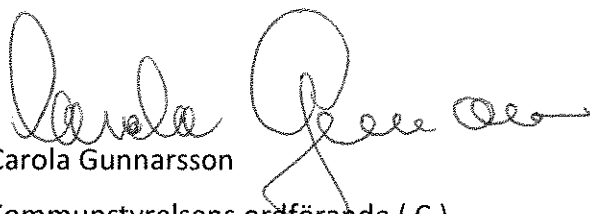
Bildnings- och lärandenämnden konstaterar att genom att efterfrågan ökar kan tillgängligheten på närodlat ekologisk frukt förväntas bli större och prisskillnaderna begränsas.

Ett viktigt budskap, enligt bildnings- och lärandenämnden, till verksamheten bör vara att *i första hand* välja ekologiskt odlad frukt.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att ledningsutskottet föreslår att kommunstyrelsen hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen samt

att uppmana kommunstyrelsen/tekniska kontoret att i första hand vid inköp till kommunens verksamheter välja ekologiskt odlad frukt.

Carola Gunnarsson
Kommunstyrelsens ordförande (C)

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
EKONOMIKONTORET

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2015 -03- 23	
Diarie nr 2015/823	Bilaga 5

Yttrande avseende Erik Åbergs (MP) motion "servera ekologisk frukt i förskolan"

Upphandlingsfunktionen har tagit del av rubricerad motion och anser att det, ur ett upphandlingsperspektiv inte finns några hinder att ställa krav på att levererad frukt är ekologisk. Det måste dock betonas att det är verksamheten som ställer den typ av krav i en upphandling. Det är verksamheten som måste bedöma om den har resurser att bära den fördyring som kan bli följden.

Det är också viktigt att ställda krav följs upp, annars riskerar kommunen att ställda krav inte följs men att priset - i de fall ekologisk frukt är dyrare än annan - ej sänks i motsvarande grad. Resurser för detta måste säkras.

För att stärka krav avseende ekologiskt odlad frukt kan en kommande övergripande policy i ämnet innefatta detta och lämpligheten i att arbeta fram en sådan berördes redan i lämnat yttrande avseende Carola Gunnarssons motion om giftfri vardag.

Sala den 26 augusti 2014

Per Eriksson, Upphandlare

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Emelie Eriksson

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2014 -08- 26	
Diarienum 2014/823	Aktbilaga 4

Yttrande över motion om att servera ekologisk frukt i förskolorna i Sala kommun

LIVSMEDELSVERKETS REKOMMENDATIONER

Många konsumenter är oroliga för att frukt som inte är ekologiskt odlad innebär en hälsorisk. Enligt Livsmedelsverket sätts gränsvärden för tillåtna halter av bekämpningsmedel som får vara kvar i livsmedel till en betydligt lägre nivå än vad som skulle kunna innebära en risk för hälsan. Ämnen som lagras i kroppen, så kallade bioackumulerande, godkänns inte för användning inom EU. Det gör inte heller ämnen i bekämpningsmedel som kan ha en cancerframkallande, hormon- eller reproduktionsstörande effekt. Barn är dock mer känsliga för skadliga ämnen i livsmedel än vuxna, dels för att de äter mer i förhållande till sin kroppsvikt och nedbrytningen kan skilja sig från en vuxens, dels för att barnen utvecklas. När man sätter gränsvärden för rester av bekämpningsmedel tar man hänsyn till detta och gränsvärden sätts till en mycket låg nivå för att maten ska vara säker för alla konsumentgrupper. Därför är konventionellt odlad frukt säker för alla konsumentgrupper, även för små barn och gravida, trots att rester av bekämpningsmedel kan finnas kvar. Ett politiskt beslut om att servera ekologisk frukt på förskolorna i Sala kommun av hälsoskäl är därför inte befogat.

Att välja ekologiskt odlade livsmedel framför konventionellt odlade innebär att välja livsmedel som ökar den biologiska mångfalden, stimulerar kretsloppssystem och bidrar till en giftfri miljö. Det går inte att säga att ekologisk frukt generellt sett är nyttigare än konventionellt odlad, utan det är främst med tanke på miljön som det finns goda skäl att välja ekologiskt. Måltidsenhetens andel inköpta ekologiskt odlade livsmedel ligger idag på cirka 27 procent. Av den inköpta frukten är 34 procent ekologiskt odlad och bananer toppar listan över ekologiska frukter med hela 83 procent ekologiskt av den inköpta volymen.

MÅLTIDSENHETENS REKOMMENDATION

Vi bedömer att ett politiskt beslut om att *enbart* servera ekologisk frukt i Sala kommuns förskolor skulle leda till ekonomiska konsekvenser eftersom ekologiskt odlade livsmedel ofta är dyrare än konventionellt odlade. Att enbart servera ekologisk frukt skulle även minska möjligheterna att köpa in konventionellt odlad frukt från lokala producenter samt välja frukt efter säsong. Eftersom efterfrågan av ekologisk frukt är större än tillgången hos leverantören kan även variationen av frukt komma att bli begränsat.

Kommunstyrelsens förvaltning

Med stöd av ovanstående resonemang är måltidsenhetens rekommendation att inte besluta om att endast servera ekologisk frukt till förskolorna i Sala kommun.

TEKNISKA KONTORET

Emelie Eriksson
måltidschef

§ 77

Motion om att servera ekologisk frukt i förskolan

INLEDNING

Motionäreren yrkar att bara ekologisk frukt ska serveras på förskolorna. Konventionellt odlad frukt har rester av bekämpningsmedel och barn är känsligare för sådant än vuxna.

Frågan berör i första hand kommunens kostenheter, men en del frukt till mellanmål köps också av förskolorna.

Motionen belyser ett allvarligt problem med att bekämpningsmedel används vid odling och att rester av dessa kan bli kvar i den mat vi äter. Det är extra besvärande att vi långsiktigt inte kan överblicka hälsokonsekvenserna av detta.

I den mån ekologiskt odlad frukt finns tillgänglig hos våra leverantörer bör förskolorna i första hand köpa sådan. Ur miljösynpunkt kan dock frågan bli komplicerad och ställa oss inför dilemman, exempelvis i valet mellan närodlat och besprutad och importerat men ekologiskt. Ett annat dilemma kan bli att priset för det ekologiska blir så högt att frukt av ekonomiska skäl måste väljas bort som mellanmål – vilket också har en hälsoeffekt.

Genom att efterfrågan ökar kan även tillgängligheten på närodlat ekologiskt förväntas bli större och prisskillnaderna begränsas.

Ett viktigt budskap till verksamheten bör därför vara att i första hand alltid välja ekologiskt odlad frukt, även om det är en viss prisskillnad.

Beredning

Bilaga BLN 2014/40/1, missiv.
Bilaga BLN 2014/40/2, motion.
Benny Wetterberg föredrar ärendet.

Yrkanden

Eva Stenberg (S) yrkar att bildnings- och lärandenämnden beslutar att föreslå fullmäktige att anse motionen besvarad, efter redaktionell ändring.

BESLUT

Bildnings- och lärandenämnden beslutar att föreslå fullmäktige att anse motionen besvarad, efter redaktionell ändring.

Utdrag

Kommunfullmäktige

miljöpartiet de gröna

SALA

SALA KOMMUN	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2014 -06- 18	
Diarienum	2014/823
Öpp:	Aktbilaga 1

Servera ekologisk frukt i förskolan

Konventionellt odlad frukt innehåller små rester av bekämpningsmedel. Vi vill att små barn ska få så bra kost som möjligt. Barn är känsligare för gifter än vuxna. De är i en utvecklingsfas där kroppen är mer känslig för kemikalier. Barn äter också mer frukt i förhållande till sin kroppsvikt och får därmed högre exponering.

Inom EU finns gränsvärden hur mycket bekämpningsmedel frukt får innehålla. Vädigt få av de prover livsmedelsverket tar ligger över gränsvärdena, men blandningen av många olika ämnen kan ge okända hälsoeffekter. EU:s gränsvärden är dessutom gjorda för ett ämne i taget, trots att vi utsätts för tusentals olika kemikalier under lång tid. Gränsvärdena tar heller inte hänsyn till att hormonpåverkande effekter kan uppstå även vid låga doser.

För att förskolebarnen ska få en hälsosammare och bättre verksamhet så förslår jag

- att bara ekologisk frukt ska serveras på förskolorna i Sala kommun.

Erik Åberg

Miljöpartiet de gröna